

Årsberetning 2010

Haugesund Rederiforening

Årsberetning 2010

VIRKSOMHET

Haugesund Rederiforening har i 2010 (siden 1998) hatt felles sekretariat og daglig leder/sekretær med Maritimt Forum for Haugalandet og Sunnhordland (MFHS).

Informasjonsarbeid

Haugesund Rederiforening og MFHS samarbeider tett med hensyn til informasjonsarbeidet mot publikum og politiske beslutningstakere. Lederen i Haugesund Rederiforening er nestleder i styret til MFHS.

Av næringspolitiske saker i 2010, har vi arbeidet mest med konsekvensutredning av petroleumsvirksomhet i Lofoten og Vesterålen, nettolønnsordningen og nærskipfartens rammevilkår. Vi har også uttalt oss om en mulig sammenslåing av Sjøfartsdirektoratet med Skipsregistrene i Bergen.

For øvrig tar det generelle informasjonsarbeidet overfor presse og opinion mye tid.

Konsekvensutredning av petroleumsvirksomhet i Lofoten og Vesterålen

I 2010 gjennomførte Miljøverndepartementet et faglig utredningsarbeid for oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten og sendte denne ut på høring. Gjennom MFHS benyttet vi anledningen til å spille inn at forvaltningsplanen må følges opp med en konsekvensutredning av petroleumsvirksomhet i Nordland VI, VII og Troms II. Vi viste til at denne saken er av stor betydning for den petromaritime næringsklyngen. På grunn av sterkt intern splittelse i regjeringen, er det imidlertid uklart om den i inneværende stortingsperiode vil ta stilling til spørsmålet om en konsekvensutredning.

Nettolønnsordningen

I mars la Econ Pöyry frem en evaluering av nettolønnsordning på bestilling fra NHD. Hovedkonklusjonen var at ordningen er samfunnsøkonomisk ulønnsom når man vurderer effektene over en lengre periode. Nettolønnsordningen har vært en viktig sak for Haugesund Rederiforening i alle år. Derfor var det nødvendig å mobilisere tungt da rapporten ble sendt ut på høring og ikke minst inn mot regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2011. Denne mobiliseringen gav resultat. Det ble ikke gjort endringer i ordningen i statsbudsjettet for 2011, men nærings- og handelsminister Trond Giske har signalisert at det kan komme endringer senere. Haugesund Rederiforening må, sammen med samarbeidspartnere, legge en strategi for hvordan slike endringsforslag skal møtes. Nettolønnsordningen har allerede en forringet verdi etter at det ble innført et tak i 2008 på refusjonen pr. sjømann. Den er likevel fortsatt av avgjørende betydning for satsingen vår på en norsk maritim kompetanseoppbygging og har stor betydning for utsiktene til vekst i den maritime næringsklyngen.

Nærskipsfartens rammevilkår

Etter at Det Norske Veritas la frem sin evalueringsrapport om lostjenesten i 2006, gikk det fire år før en politisk oppfølging fant sted i 2010 med fremleggelsen av en ny forskrift om losplikt i norske farvann og forskrift om losingsavgift, losberedskapsavgift og farledsbevisavgift. Rapporten til DNV konkluderer med at antallet losinger kan reduseres med mellom 25 og 30 prosent uten at det går ut over sikkerheten. Reduksjonen i kostnader for sjøtransporten ville i så tilfelle i henhold til rapporten innebære mellom 50 og 100 millioner kroner. I høringsutkastet til den nye forskriften ble dette redusert til en generell reduksjon i antallet losinger på 10 prosent som skulle gi en kostnadsreduksjon på 6 prosent. Bak den generelle nedgangen i antallet losinger, skjulte det seg likevel en innskjerping av losplikten for skip som fører farlig last. Disse skulle i utgangspunktet ha los om bord i alle lospliktige farleder uten å kunne benytte seg av farledsbevisordningen. Haugesund Rederiforening kunne ikke si seg tilfreds med dette. Det kan synes som om det er lostjenestens egeninteresser heller enn næringsinteressene og sikkerheten som skal vernes. Gjennom MFHS lot vi oss høre i høringsrunden, og MFHS representerte Maritimt Forum Norge i høringsmøtet i Stortingets transport- og kommunikasjonskomité knyttet til statsbudsjettet og i et møte med den politiske ledelsen i Nærings- og Handelsdepartementet og Kyst- og Fiskeridepartementet på høsten. Vi ble lovet unntakskriterier for bruk av los, men til tross for at den nye losforskriften trådte i kraft den 1. januar i år, hersker det fortsatt uklarhet omkring retningslinjene som skal ligge til grunn for dispensasjoner, i alle fall i den forstand at Norges Rederiforbund har protestert på de som har kommet. Så gjenstår det å se om vi blir hørt. Regjeringen vurderer imidlertid å fremme en ny helhetlig strategi for overføring av last fra vei til sjø hvilket gir oss en mulighet til å komme med nye innspill til hvordan nærskipsfartens konkurranseposisjon i forhold til andre transportformer kan styrkes.

Sammenslåing av Sjøfartsdirektoratet og Skipsregistrene i Bergen

Nærings- og handelsminister Trond Giske har bedt om en utredning av en mulig sammenslåing av Sjøfartsdirektoratet i Haugesund med i overkant av 200 ansatte og Skipsregistrene i Bergen med 18 ansatte uten at utredningen skal ta stilling til om Skipsregistrene fysisk skal flyttes til Haugesund. Gjennom MFHS har vi sendt en høringsuttalelse til Nærings- og Handelsdepartementet hvor vi tar til orde for at en sammenslåing er fornuftig. Vi pekte på mulige rasjonaliserings- og effektiviseringsgevinster og at det vil styrke fagmiljøene når kompetanseoverføringen mellom enhetene lettes. Dessuten viste vi til at Sjøfartsdirektoratet og Skipsregistrene vil være tjent med en felles merkevarebygging blant annet for å få flere rederier til å bruke norsk flagg.

Offentlige næringsplaner

Gjennom Haugaland Vekst har flere kommuner på Haugalandet i 2010 arbeidet med en ny næringsplan for regionen. Samme prosess har vært kjørt i Rogaland Fylkeskommune, mens Karmøy kommune både har arbeidet med en egen næringsplan og en plan for omstillingsarbeidet i kommunen etter tildeling av statlige midler til dette formålet. Haugesund Rederiforening har deltatt aktivt i alle disse prosessene og arrangerte sammen med MFHS, Haugaland Vekst og Haugaland Kunnskapspark en såkalt Maritim mulighetsarena i desember.

Haugesund Rederiforening 100 år

Etter utgivelsen av Mitt skip er lastet med – Haugesund Rederiforening 1910-2010 i 2009, har sekretæren holdt en rekke foredrag i ulike foreninger og lag om Rederiforeningens historie. Den 12. februar åpnet dessuten ordfører Petter Steen jr. en utstilling i Karmsund Folkemuseum med samme navn som boken. Utstillingen har stått resten av året. Mange av de 13.500 besøkende til museet i 2010, har vært innom utstillingen. Av disse kan nevnes spesielt alle kulturkontaktene på skolene i Haugesund og Karmøy foruten alle niendeklassingene i Karmøy kommune, dessuten 300 besøkende under Forskernatt og 600 besøkende under Kulturnatt. Under Kulturnatt ble det avholdt spørrekonkurranse i utstillingen.

Forskning, utdanning og rekruttering

I MFHS sin Maritim Rapport 2011 kommer det frem at antallet norske sjøfolk i rederier på Haugalandet og i Sunnhordland gikk ned fra 2.900 til 2.818 samtidig som antallet utenlandske sjøfolk steg fra 2.321 til 2.656. Nedgangen i antallet norske sjøfolk har likevel ikke medført en svekket satsing på byggingen det regionale, maritime kompetansemiljøet.

Sjøoffiserskadetter og maritim utdanning

Haugesund Rederiforening og Maritimt Forum for Haugalandet og Sunnhordland har, sammen med prosjektlederen på Karmsund videregående skole, administrert partnerskapsavtalen som ligger til grunn for etableringen av Maritime Academy of Haugesund. Som et vedlegg til denne ligger den maritime ungdomsgarantien som sikrer kadett plass for uteksaminerte kandidater fra Høgskolen Stord/Haugesund og den maritime fagskolen ved Karmsund videregående skole.

Etableringen av Maritime Academy of Haugesund og den maritime ungdomsgarantien har over tid vist seg å ha en heldig virkning på søkningen til de lokale, maritime utdanningstilbudene. Under administrativ ledelse av Maritimt Forum Norge er det i 2010 dessuten igangsatt et prosjekt som skal skaffe en nasjonal oversikt over tilgjengelige kadett-plasser noen år frem i tid samt styrke formidlingen av kadetter til disse plassene. Sammen med videreføringen av rekrutteringskampanjen ikkeforalle, forventes alle disse tiltakene samlet å gjøre et maritimt utdanningsvalg og en maritim karriere attraktiv for ungdommer både lokalt og nasjonalt i 2011 og årene fremover.

Skipsfartens Utdannings- og Rekrutteringsforum (SURF) og Industriens Utdannings- og Rekrutteringsforum (IURF)

Haugesund Rederiforening deltar aktivt i arbeidet i SURF, som består av de maritime skolene i Haugesund sammen med rederier i Haugesundregionen og Stavangerregionen med et sterkt fokus på norsk maritime kompetanse. SURF står som samarbeidsarena sentralt i utviklingen av næringsrettet forskning og utdanning på Haugalandet og i Sunnhordland. I 2010 ble DOF medlem av SURF.

Arena Offshorefartøy

Rederiforeningens sekretær har i 2010 vært medlem av styringsgruppen for Arena Offshorefartøy. Dette prosjektet fikk tildelt midler i 2008 og inngår som en del av Arena-programmet som er en felles satsing mellom Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og SIVA. Over tre år skal det bli gjennomført prosjekter i klyngen vår med fokus på teknologi- og driftsløsninger for komplekse operasjoner utført på og fra offshorefartøyer.

Nytt simulatorsenter

I 2011 kommer et nytt simulatorsenter til å være operativt i Haugesund under navnet Simsea. Det dreier seg om et maritimt trenings- og testsenter med basis i verdensledende simulatorteknologi. Haugesund Simulatorsenter har tidligere tilbudt kurs innenfor blant annet navigasjon og dynamisk posisjonering. Nå kommer i tillegg kurs innenfor ankerhåndtering, kran, ROV, bøyelasting og samhandling. Gjennom en kapitalutvidelse i ResQ, som største eier av Simsea, har Haugesund Rederiforening bidratt til å finansiere selskapet. Foruten å betjene et behov i medlemsrederiene samt være et kommersielt foretagende, vil det nye simulatorsenteret styrke forskningen og utdanningen ved Høgskolen Stord/Haugesund og den maritime fagskolen ved Karmsund videregående skole.

Møtevirksomhet

I løpet av året er det avholdt sju styremøter og seks medlemsmøter. Dessuten ble 100-års jubileet markert på stiftelsesdagen den 12. februar med innbudte gjester og den 22. oktober for foreningens medlemmer med ledsagere. Foreningen inviterte dessuten til middag da studentene ved Høgskolen Stord/Haugesund og Karmsund videregående skole (fagskolen) avsluttet sin skolegang før sommeren.

Agenda for medlemsmøtene har vært:

- 12.02 100-års jubileum med innbudte gjester og åpning av skipsfartsutstillingen
Mitt skip er lastet med.
- 25.03 Årsmøte med påfølgende foredrag av foreningssekretær Sverre Meling jr. om foreningens hundreårige historie.
- 22.04 Adm. dir. i Polytec, Gunnar W. Birkeland: Regional kompetanseutvikling og klingende mynt – en eksotisk reise i tid og rom.
- 27.05 Partner i Wikborg Rein, Øyvind Axe, og senioradvokat i samme advokatselskap, Terje Fiskerstrand: Siste nytt om rederiskatten og erfaringer fra nybyggingsprosesser i turbulente tider.
- 09.09 Ordfører i Haugesund, Petter Steen jr., og ordfører i Tysvær, Harald Stakkestad: Regional næringspolitikk
- 22.10 100-års jubileum for foreningens medlemmer med ledsagere. Teaterforestilling: Havet har meg.
- 18.11 Visepresident i Norges Rederiforbund og adm. dir. i Olympic Shipping, Stig. I. Remøy: Forbundets strategi og næringens utfordringer
- 17.12 Julebord. Professor Norvald Kjærstad, Høgskolen i Ålesund: Utvikling av, og status for, den polare skipstrafikken.

MARKEDENE

Offshorefartøyer

2010 var et dårlig år for offshorerederiene hvis en tar spotmarkedet i Nordsjøen som utgangspunkt. Generelt lav utnyttelse var gjennomgangstonen, med askeskyen i april og Statoils problemer med Gullfaks i mai, som unntak. Grunnen til den lave utnyttelsen var i all hovedsak det store antallet fartøy, da aktiviteten generelt ikke var mindre enn normalt. For store plattformforsyningsskip var markedet imidlertid bra i andre halvår, med rater godt over driftskostnaden. Erkjennelsen av at dette er et segment som enda ikke er "kontrahert i hjel" var nok også en av grunnene til at flere rederier kontraherte nye, store plattformforsyningsskip.

Det kan se ut som det er en konsensus om at bunnen er nådd, men det er ikke tvil om at det vil ta en viss tid før alle nybyggene som har blitt levert de siste årene, absorberes i markedet.

I Brasil opprettholder fremdeles Petrobras, sammen med andre aktører i regionen, et høyt aktivitetsnivå, og flere norske rederier har også i 2010 blitt tildelt lange kontrakter der. I Mexicogulven fikk den tragiske Macondo-ulykken store etterspill, blant annet med full stans i leteboring i en periode. Dette la naturlig nok en kraftig demper på aktiviteten i regionen. Både Vest-Afrika og Østen er fremdeles preget av overskuddstonnasje og lave rater med noen sunne unntak i segmenter med få aktører og fartøy. Nye leteområder som Grønland har også i året som har gått trukket et knippe plattformforsyningsskip og ankerhåndteringsfartøy ut av Nordsjøen i sommersesongen, og dette vil også skje kommende sommer.

Råoljetankskip

2010 ble nok et magert år for eiere av råoljetankere. VLCC 'er hadde en gjennomsnittsrate på over USD 40.000 i første halvdel av 2010, mens andre halvdel hadde en snittrate ned mot USD 10.000. Suezmax og Aframax ratene var henholdsvis USD 25.000 og 13.000 pr. dag i 2010. Det forventes at ratene vil ligge på omtrent samme nivå i 2011.

Produkttankskip

Det ble et tøft år for produkttankskipene også. Ratene lå for andre år på rad langt under "break even". Snittratene var henholdsvis USD 10.000 for MR skipene og USD 14.000-15.000 for LR1 og LR2 skipene.

En enorm ordrebok vil trolig ødelegge markedet for disse skipene også i 2011.

Kjemikalietankskip

For kjemikalierederiene fortsatte trenden fra 2009. De største skipene i segmentet (dvs. 30-40.000 dwt.), hvor det har vært lite byggeaktivitet, kom best ut. For rederiene med mindre tonnasje var inntjeningen svært dårlig, og i de fleste segmenter under "break-even". De siste års nybyggingsboom, samt nåværende ordrebok, gjør at 2011 ser ut til å bli nok et vanskelig år for de mindre kjemikalieskipene.

For alle segmentene var inntjeningen i gjennomsnitt for 2009 og 2010 omtrent lik.

Tørrlast

For større bulkskip har markedet i 2010 vært marginalt bedre enn året før til tross for 12 % flåteøkning. Mot slutten av året falt imidlertid markedet kraftig, ikke minst pga. flommen i Queensland, og utsiktene for 2011 er ikke særlige gode. Det ventes at ratene kommer under press blant annet fordi mange nybygg skal leveres.

Containerskip synes å ha nådd bunnen i 2009, og markedet har utviklet seg positivt gjennom 2010. For feederskip har året imidlertid fortsatt vært dårlig med svake rater.

Nærskipsfarten har også hatt et bedre år i 2010 enn forrige år. Totalt sett har oppgangen vært på 10 til 15 %. Antall nybygg er fallende, og det forventes at ratene vil fortsette å stige i 2011.

Selvlosserne har hatt et år på det jevne med et svakt stigende marked. Mot slutten av året falt markedet imidlertid noe tilbake. (Informasjonen om markedene er utarbeidet av R.G. Hagland AS)

NØKKELTALL FRA NORGES REDERIFORBUND

Den norske utenriksflåten bestod pr. 01.01.11 av totalt 1.796 skip / 38,5 mill. dvt. Av disse seilte 795 skip / 19,5 mill. dvt. under norsk flagg. Norske utenriksrederier hadde en samlet kontraktsmasse på 189 skip / 4,7 mill. dvt. som er 35 skip færre enn på samme tid i fjor. Største byggeland i dvt.er Sør Korea med 33 skip / 2,5 mill. dvt. I Norge skal det bygges 40 skip / 221.000 dvt. Kontraktsmassens verdi er NOK 66,6 milliarder. I tillegg kommer 8 rigger til en verdi av NOK 21,5 milliarder.

Total kontraktsmasse kommer da opp i 197 skip og rigger til en verdi av NOK 88,1 milliarder.

NØKKELTALL FRA HAUGESUND REDERIFORENING

Innmeldt tonnasje i rederiforeningen pr. 31.12.09 var 158 skip / 3.478.826 dvt.
" " " " 31.12.10 var 178 skip / 3.840.487 dvt.

Tonnasjen fordeler seg slik på type skip: 21 oljetankskip, 30 tørrlastskip, 76 serviceskip i offshorevirksomhet, 14 taubåter, 27 kjemikalie- og produkttankskip, 1 fryseskip og 9 LNG gasstankskip.

Flere av rederiene oppgir kaskoforsikringsverdiene av skipene sine i amerikanske dollar, euro engelske pund eller danske kroner. Basert på kursnoteringene den 31.12.10 med omregning til norske kroner, hadde flåten en samlet kaskoforsikringsverdi på kr. 38,8 milliarder NOK.

Nybyggingskontrakter pr. 01.12.10:

Knutsen O.A.S. Shipping – 3
Solstad Offshore – 2
Eidesvik Offshore – 3
Østensjø Rederi – 1

Totalt – 9 skip

Samlet kontraktsverdi 6,9 milliarder NOK.

Pr. 31.12.10 hadde foreningen 14 medlemsrederier. Disse er:

Østensjø Rederi	Hagland Shipping	Knutsen O.A.S. Shipping
Green Management	West-Trans Shipping	Solstad Offshore
DeepOcean	Continental Ship Management	Onarheim Management
Eidesvik Offshore	Kopervik Ship Management	Falck Management
Klovning Shipping	Norwegian Maritime Services	

Foreningen har 30 faste representanter foruten 91 besøkende medlemmer.

STYRESAMMENSETNING

Styret har etter årsmøtet den 25. mars bestått av: Johan Rokstad (leder), Arne W. Aanensen (nestleder) og Jan Fredrik Meling. 1. og 2. vararepresentant har vært henholdsvis Synnøve Seglem og Kristine Skeie.

NORGES REDERIFORBUNDS SJØMANNSFOND AV 1918

Etter søknad gjennom Haugesund Rederiforening, ble det i 2010 bevilget premier til 39 velfortjente sjømenn.

Haugesund, den 10. februar 2011

Johan Rokstad

Arne W. Aanensen

Jan Fredrik Meling

Sverre Meling jr.
(sekretær)

HAUGESUND REDERIFORENING

Tillitsvalgte pr. januar 2011

STYRE

Medlemmer:

Johan Rokstad (leder)
Arne W. Aanensen (nestformann)
Jan Fredrik Meling

Varamedlemmer:

Synnøve Seglem
Kristine Skeie

HUSSTYRE

Medlemmer:

Jan Lothe (leder)
Odd L. Vevang
Arne Østenstad (inntil sin død 07.09.10)

STYRET FOR SJØMENNENES ALDERSHJEM HAUGESUND

Medlemmer:

Jan Lothe (leder)
Thorleif Lea

Varamedlemmer:

Øyvind Bårdsen

NORGES REDERIFORBUND

STYRE

Medlemmer:

Knut W. Aanensen

Varamedlemmer:

Lars Peder Solstad

VALGNEVDEN

Medlemmer:

Knut W. Aanensen

DESIJONSUTVALGET

Medlemmer:

Trygve Seglem (leder)

UTENRIKSFARTENS FORHANDLINGSUTVALG

Medlemmer:

Arild Vik
Sven Stakkestad

GRUPPE FOR FOR OFFSHORE SERVICEFARTØYER

Medlemmer:

Lars Peder Solstad
Jan Fredrik Meling

Varamedlemmer:

Kenneth Walland

GRUPPE FOR SHORT SEA

Medlemmer:

Kristine Skeie (nestleder)
Knut W. Aanensen

GRUPPE FOR FOR UNDERVANNSENTREPRENØRVIRKSOMHET

Medlemmer:

Arne Wathne

DRIFTSUTVALGET FOR SKIP

Medlemmer:

Tor Inge Dale
Karsten Gundersen

MARITIMT FORUM FOR HAUGALANDET OG SUNNHORDLAND

STYRE

Medlemmer:

Johan Rokstad (nestleder)

Varamedlemmer:

Arne W. Aanensen
Jan Fredrik Meling

Haugesund Rederiforening